

**COMMISSIE VAN BEROEP VOOR HET CHRISTELIJK VOORTGEZET ONDERWIJS
EN HOGER BEROEPSONDERWIJS**

UITSPRAAK

CvB.VO-HBO.2014.079-U.2014.015

in de zaak van:

XX, appellant,

tegen

de Stichting Interconfessioneel (rk/pc) Voortgezet Onderwijs XX, verweerster.

1. Het procesverloop.

- 1.1 Bij e-mailbericht van 3 juni 2014 heeft drs. P., rector van het onder verweerster ressorterende XX College, appellant medegedeeld, dat hij niet zal worden bevorderd naar een LD-functie.
- 1.2 Tegen dit besluit heeft appellant bij brief gedateerd 13 juni 2014, ingekomen bij de Commissie op 20 juni 2014, beroep bij de Commissie ingesteld.
- 1.3 Namens verweerster heeft drs. P., voornoemd, bij schrijven van 29 augustus 2014 een verweerschrift bij de Commissie ingediend.
- 1.4 Appellant heeft bij brief van 9 september 2014 gereageerd op het verweerschrift.
- 1.5 Drs. P. heeft bij schrijven van 22 september 2014 een reactie ingediend op deze brief van appellant.
- 1.6 Op 3 oktober 2014 heeft de Commissie het beroep behandeld in een openbare zitting te Den Haag. Partijen hebben aldaar hun standpunten toegelicht, appellant in persoon en verweerster bij monde van drs. P. en drs. H., voorzitter van verweerster.

2. Van belang zijnde bepalingen.

Ingevolge artikel 52, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) is het mogelijk beroep in te stellen bij de Commissie van Beroep waarbij de werkgever is aangesloten tegen een beslissing van het bevoegd gezag inhoudende het direct of indirect onthouden van promotie.

In artikel 19, eerste lid, aanhef en onder d, van de verlengde CAO-VO 2011-2012 is bepaald dat de werknemer in beroep kan gaan bij de Commissie van Beroep waarbij de werkgever krachtens artikel 52 WVO is aangesloten tegen een door de werkgever genomen besluit inhoudende het direct of indirect onthouden van promotie.

In de CAO-VO 2014-2015 is deze tekst vervat in artikel 20.

Artikel 5.2 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, dat als opschrift heeft “Entreerecht LD”, luidt als volgt: “Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke docent met een eerstegraadsbevoegdheid, die structureel 50 % of meer van zijn lessen geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4, 5 en 6 VWO recht op een LD-functie.”

Artikel 5.2 van de CAO-VO 2014-2015, dat als opschrift heeft “Entreerecht LD”, luidt als volgt:

“1. Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke leraar met een eerstegraads bevoegdheid die 50 % of meer van zijn lessen binnen structurele formatie¹ geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4,5 en 6 VWO recht op een LD-functie.

2. Het entreerecht vervalt per 31 juli 2015.²

3. Leraren die voor 1 augustus 2014 zijn gestart voor een master/eerstegraadsbevoegdheid en voldoen aan het gestelde in lid 1, hebben tot en met 31 juli 2017 nog recht op het entreerecht.

Toelichting

Indien een leraar die benoemd is op basis van het entreerecht uiterlijk op 1 augustus 2016 niet voldoet aan de functievereisten van de functiebeschrijving die de werkgever op grond van artikel 12.4 CAO-VO heeft vastgesteld, kan hij teruggeplaatst worden in zijn oude functie. De inschaling geschiedt op het laatstelijk genoten salaris of het naast hogere bedrag, niet hoger dan het maximum behorende bij het carrièrepatroon van de oude functie.”

Artikel 11.3 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, dat als opschrift heeft “Eerstegraads docentfunctie”, luidt als volgt:

“1. Indien voor 31 december 2010 niet een eerste stap wordt gezet in de verhoging van het aandeel LD-functies in de functiemix treedt het recht bedoeld in artikel 5.2 met onmiddellijke ingang in werking.

2. De werkgever stelt in overleg met de P(G)MR tevens een beleid vast voor de stapsgewijze toekenning van nieuwe LD-functies in de periode tot 1 augustus 2014 met in achtneming van het gestelde in artikel 5.2.”

Een bepaling met de inhoud van artikel 11.3 komt niet meer voor in de CAO-VO 2014-2015.

3. Voorgeschiedenis.

3.1 Per 1 juli 2008 is het “Convenant Leerkracht van Nederland” van kracht geworden. Sociale partners en de minister van OCW hebben afgesproken dat het voor de versterking van het beroep van leraar nodig is om onder meer de beloning van de leraar te verbeteren. Daarom moeten meer loopbaanmogelijkheden worden gerealiseerd en moeten er kortere salarislijnen komen. In het convenant zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot versterking van de functiemix. De Commissie citeert:

“Doelbestemming

Het extra budget voor de invulling van meer hogere leraarsfuncties is uitsluitend bestemd voor de realisatie van meer OP-formatie in de schalen LC en LD en dient daar ook elk jaar volledig voor te

---

¹ Onder structurele formatie wordt verstaan formatie niet zijnde projectformatie en kortdurende vervanging minder dan een jaar.

² Sociale partners stellen een commissie in die onderzoekt hoe de doelstellingen uit het Convenant Leerkracht kunnen worden behaald, anders dan door het entreerecht. De commissie zal worden verzocht om uiterlijk februari 2015 het onderzoek af te ronden. Sociale partners zullen een op overeenstemming gericht overleg voeren over de aanbevelingen van de commissie.

worden ingezet. De extra formatie op grond van het budget voor de functiemix wordt uitsluitend toegekend aan leraren met lesgeven als hoofdtaak, dat wil zeggen dat zij in overwegende mate (bedoeld is meer dan ca. 60 %) zijn belast met een lestaak. (.....)

Invulling functiemix

Sociale partners zullen in de CAO landelijke doelen opnemen over de te realiseren functiemix. (.....)

De werkgever stelt in overleg met de P(G)MR jaarlijks het volume aan functies vast dat omgezet wordt in hogere functies. (.....) De werkgever en P(G)MR geven per functiegroep (LC en LD) aan hoeveel functies in dat jaar gerealiseerd worden.

LD functie

Leraren met een eerstegraads bevoegdheid, die ongeacht de omvang, in de bovenbouw structureel lesgeven hebben recht op een LD functie. Partijen zullen dit recht in de CAO verankeren.”

3.2 In de CAO's vanaf 2008 zijn vervolgens bepalingen opgenomen over het entreerecht.

3.3 Op 15 april 2014 is het Onderhandelaarsakkoord CAO-VO 1-8-2014 tot 1-8-2015 gesloten.

Partijen hebben daarbij afspraken gemaakt over onder meer het entreerecht. Deze luiden als volgt (waarbij de Commissie opmerkt dat zij letterlijk citeert, inclusief soms onterecht voorkomende leestekens):

“Entreerecht

Partijen erkennen dat het entreerecht onevenwichtige en ongewenste effecten heeft. Er zijn echter verwachtingen gewekt, en partijen vinden het niet acceptabel zo vlak voor de inwerkingtreding van het recht die verwachtingen ongedaan te maken. Daarom zal het entreerecht als volgt worden aangepast:

- Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke docent met een eerstegraads bevoegdheid, die meer dan 50 % van zijn lessen, binnen structurele formatie³ geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4,5 en 6 VWO recht op een LD functie.
- Het entreerecht vervalt per 31 juli 2015.
- Docenten die voor 1 augustus 2014 zijn gestart voor een master/eerste graads-bevoegdheid en meer dan 50 % lesgeven in de bovenbouw hebben tot en met 31 juli 2017 nog recht op het entreerecht.

In de toelichting op het artikel betreffende het entreerecht komt te staan:

- Indien een docent die benoemd is op basis van het entreerecht uiterlijk op 1 augustus 2016 niet voldoet aan de functievereisten van de functiebeschrijving die de werkgever op grond van artikel 11.5 CAO-VO heeft vastgesteld, kan hij teruggeplaatst worden in zijn oude functie met bijbehorende salaristrede, zonder behoud van salarisperspectief van de LD functie.

Daarnaast wordt een commissie ingesteld die onderzoekt hoe de doelstellingen uit het Convenant Leerkracht kunnen worden behaald, anders dan door het entreerecht. De commissie zal worden verzocht om uiterlijk februari 2015 het onderzoek af te ronden. Sociale partners zullen een op overeenstemming gericht overleg voeren over de aanbevelingen van de commissie.”

---

³ Onder structurele formatie wordt verstaan formatie niet zijnde projectformatie en kortdurende vervanging minder dan een jaar.

4. Beoordeling van het geschil.

Toepasselijke CAO

4.1 De Commissie is van oordeel dat de verlengde CAO-VO 2011-2012 als toetsingskader in dit beroep moet worden gehanteerd omdat het bestreden besluit is genomen onder de vigour van die regeling. Hieraan doet niet af dat verweerster bij haar besluitvorming is uitgegaan van de tekst van het Onderhandelaarsakkoord van 15 april 2014.

Ontvankelijkheid

4.2 De Commissie gaat er in de onderhavige zaak vanuit, dat onder promotie dient te worden verstaan: de overgang naar een hogere functie.

4.3. Ingevolge het bestreden besluit zal appellant in het schooljaar 2014-2015 minder dan 50 % van zijn lessen natuurkunde zal geven in de bovenbouw, ondanks de urentoedeling in de voorafgaande jaren. Nu dit besluit ten gevolge heeft dat appellant niet aan de voorwaarden van de bepaling van artikel 5.2 van de CAO voldoet en dientengevolge niet voor een hogere functie in aanmerking komt, betreft het bestreden besluit het indirect onthouden van promotie. In zoverre is sprake van een voor beroep vatbaar besluit als bedoeld in artikel 19, eerste lid, van de CAO.

Ook aan de overige ontvankelijkheidseisen is voldaan, zodat appellant kan worden ontvangen in zijn beroep.

Inhoudelijke beoordeling

4.4 Vervolgens dient de Commissie het bestreden besluit inhoudelijk te toetsen.

4.5 Partijen verschillen van mening over de uitleg van artikel 5.2 van de CAO, en in het bijzonder over het woord structureel.

4.5.1 Verweerster stelt zich, onder verwijzing naar het Onderhandelaarsakkoord, zoals dat inmiddels ook in de CAO-VO 2014-2015 is opgenomen, op het standpunt, dat structureel moet worden gelezen als “in de structurele formatie”, en wel die van het schooljaar 2014-2015. De urentoedeling in de jaren daarvoor is niet relevant voor de vraag naar de toepassing van het entreerecht.

Voorts heeft verweerster vanaf de eerste vermelding van het entreerecht in de CAO in haar informatie rondom de lessentoedeling te kennen gegeven dat promoties op grond van het entreerecht zouden worden beperkt tot het aantal dat minimaal noodzakelijk is om bovenbouwlessen te kunnen laten geven.

Verder hanteert verweerster de volgende criteria bij de lessentoedeling, te weten: werkplezier (door een mix van lessen in boven- en onderbouw), onderwijskwaliteit (vergemakkelijken van een doorlopende leerlijn, dat wil zeggen dat docenten met de leerlingen meegaan van onder- naar bovenbouw) en roosterbaarheid. Met ingang van het schooljaar 2013-2014 is daaraan – in verband met financiële redenen - toegevoegd dat een aantal van de LD-docenten merendeels met lessen in de bovenbouw zullen worden belast. Dit is duidelijk gecommuniceerd met het personeel. De heer D. is de enige docent in de sectie Natuurkunde die al een LD-functie heeft. Hij geeft al zijn lessen in de bovenbouw.

Dit financiële criterium is in verband met de betaalbaarheid van de formatie toegevoegd.

Verweerster kan zich niet veroorloven om alle eerstegraads docenten de helft van hun lessen in de bovenbouw te geven. De functiemixwaarde voor LD zou dan niet sporen met de waarde waarop de

bekostiging is geënt. Bovendien zouden dan minder gelden beschikbaar zijn voor promotie van docenten in LB-functies naar LC-functies.

4.5.2 Appellant daarentegen is van mening, dat de bepaling van artikel 5.2 aangeeft dat een eerstegraads docent die gedurende een aantal jaren – volgens hem derhalve structureel – 50 % of meer lesgeeft in de bovenbouw van HAVO/VWO, recht heeft op een LD-functie. Hij voldoet aan de genoemde voorwaarden. Appellant is sinds 1 augustus 2008 werkzaam bij verweerster en is eerstegraads bevoegd. Hij is werkzaam in een LC-functie. Door hem – in afwijking van voorgaande jaren – minder dan 50 % van de bovenbouwlessen te geven, maakt verweerster op oneigenlijke wijze gebruik van zijn bevoegdheid tot toedeling van lessen.

4.6 De Commissie overweegt hieromtrent het volgende.

Volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad dienen bepalingen in een CAO te worden uitgelegd naar de objectieve en voor derden kenbare bedoeling van de CAO sluitende partijen, zoals die blijkt uit de bewoordingen, gelezen in het licht van de gehele CAO, waarbij betekenis toekomt aan alle omstandigheden van het geval, en gewaardeerd naar de eisen van de redelijkheid en billijkheid en waarbij acht geslagen kan worden op de elders in de CAO gebruikte formuleringen en op de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen waartoe de onderscheiden op zichzelf mogelijke tekstinterpretaties zouden leiden.

Uit het Convenant Leerkracht van Nederland, zoals hiervoor weergegeven, blijkt genoegzaam, dat het streven erop zal zijn gericht om leraren meer doorgroei- en promotiemogelijkheden te bieden. Daartoe dient onder meer de functiemix te worden versterkt, onder andere doordat jaarlijks het aantal functies moet worden vastgesteld dat wordt omgezet in hogere functies en door te bepalen dat leraren met een eerstegraadsbevoegdheid die, ongeacht de omvang, in de bovenbouw structureel lesgeven, recht hebben op een LD functie, welk recht in de CAO verankerd dient te worden. Dit entreerecht is vanaf 2008 in de CAO verankerd, zo ook in de (verlengde) CAO 2011-2012. Het entreerecht is geregeld in deel 1 van deze CAO (de artikelen 1 tot en met 5). Ingevolge artikel 1.3, eerste lid, van die CAO is afwijken van artikelen in deel 1 niet toegestaan. De functiemix is geregeld in deel 2 van de CAO (te beginnen bij artikel 6), waarin onder meer streefcijfers en nadere bepalingen met betrekking tot de functiemix zijn opgenomen. Artikel 1.3, tweede lid, van de CAO bepaalt, dat de artikelen in deel 2 een minimumkarakter hebben, tenzij nadrukkelijk anders is bepaald.

Gelet op het Convenant en de plaats van het entreerecht in een deel van de verlengde CAO 2011-2012, waarvan afwijking niet is toegestaan, is het naar het oordeel van de Commissie juist de bedoeling van de CAO-partijen (geweest) om grote prioriteit te geven aan toekenning van de LD-functie aan eerstegraads leraren die gedurende een aantal jaren in de bovenbouw hebben lesgegeven.

Dat CAO-partijen ook ongewenste effecten van het entreerecht zagen, is ook expliciet in het Onderhandelaarsakkoord van april 2014 geconstateerd. Dit heeft vervolgens geleid tot aanpassingen, zoals vervat in het Onderhandelaarsakkoord en daarna in de CAO 2014-2015. De Commissie ziet hierin een bevestiging van haar hiervoor weergegeven oordeel over de bedoeling van het entreerecht zoals neergelegd in artikel 5.2.

De Commissie erkent dat als uitgangspunt heeft te gelden dat verweerster haar schoolorganisatie zo mag inrichten als nodig is voor het in stand houden van een kwalitatief optimale en financieel gezonde onderwijsorganisatie. Het daarbij te voeren beleid dient daarbij, voor zover het betrekking heeft op het entreerecht, echter te blijven binnen de juridische kaders van (onder meer) de van

toepassing zijnde CAO. In dit verband biedt artikel 5.2 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, welke bepaling imperatief is geredigeerd, weinig tot geen ruimte voor het voeren van een eigen beleid ten aanzien van de toekenning van de LD-functie. Zulk beleid was bijvoorbeeld denkbaar geweest met betrekking tot een nadere invulling van het begrip “structureel”, zulks in termen van het bepalen van het aantal jaren dat een docent in de bovenbouw moet hebben les gegeven om per 1 augustus 2014 in aanmerking te komen voor een LD-functie. Van een dergelijk beleid is in dit geval geen sprake.

De Commissie acht bovendien nog van belang, dat verweester heeft erkend, dat zij uitsluitend in verband met financiële redenen appellant minder dan 50 % van zijn lessen in de bovenbouw heeft gegeven. Door deze wijze van urenverdeling heeft verweester echter op oneigenlijke wijze gebruik gemaakt van haar bevoegdheid tot het toedelen van lessen.

Op grond van het vorenstaande is de Commissie tot het oordeel gekomen, dat verweester, in het licht van haar verplichting om als goed werkgever te handelen, niet in redelijkheid appellant minder dan 50 % van zijn gebruikelijke lessen in de bovenbouw heeft kunnen toekennen. Deze handelwijze kan niet tot gevolg hebben, dat appellant niet in aanmerking komt voor een LD-functie.

4.7 Al hetgeen partijen overigens hebben aangevoerd, behoeft geen bespreking meer omdat dit aan de vorenstaande conclusie van de Commissie niet kan toe- of afdoen.

5. Beslissing.

De Commissie verklaart het beroep gegrond.

Aldus vastgesteld op 3 oktober 2014 te Utrecht, door mr. H. Pieffers, voorzitter, mr. Th. Geurts en mr. R.T. Steenvoort-de Groot, leden, in tegenwoordigheid van mr. Chr. H. Stokman-Prins, lid (die zich wegens ongelijkheid van het aantal leden gekozen door de besturen en het aantal leden gekozen door het personeel van stemming heeft onthouden), en in aanwezigheid van mr. H.M. Vos-van der Velden, griffier, en getekend door de voorzitter en griffier voornoemd.